

AALBORG UNIVERSITET

Kvalitet og Analyse

E-mail:

kvalitet@adm.aau.dk

Hjemmeside:

www.kvalitet.aau.dk

Udarbejdet: 26. maj 2021

Opdateret 27. juni 2023

0.2.1.1 Bilag 1: Retningslinjer for udpegning af eksterne eksperter

Jævnfør ['0.2.1 Procedure for årlig kvalitetsopfølgning og uddannelsesevaluering'](#) skal alle uddannelser på Aalborg Universitet uddannelsesevalueres minimum hvert sjette år med deltagelse af eksterne eksperter. Dette dokument beskriver de retningslinjer, der gælder for institutlederens udpegning og inddragelse af eksterne eksperter i uddannelsesevaluering af universitetets uddannelser. Institutlederen skal sikre udarbejdelse af begrundede indstillinger vedr. udpegningen af de eksterne eksperter. Indstillingerne indsendes til Studieservice, der kvalitetssikrer indstillingerne, inden de indstilles til godkendelse ved prodekanen. Processen vedr. udpegningen er fastlagt i proceduren.

Anvendelse af eksterne eksperter er et krav i bekendtgørelsen om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og i ["Vejledning om institutionsakkreditering"](#), hvor det angives, at uddannelsesinstitutioner som et led i monitoreringen og udviklingen af kvalitet og relevans på en hensigtsmæssig måde skal inddrage eksterne eksperter i evalueringen af uddannelser, herunder hvor institutionen finder det relevant, gøre brug af internationale faglige eksperter.

Formålet med at inddrage eksterne eksperter i universitetets uddannelsesevalueringer er at sikre, at der indhentes et kvalificeret eksternt blik på den enkelte uddannelses kvalitet og relevans, som kan være et modspil og supplement til universitetets interne opfattelser og vurderinger.

På Aalborg Universitet udpeges og inddrages der eksterne eksperter i uddannelsesevalueringen af de enkelte uddannelser i form af dels faglige eksperter og dels aftagerrepræsentanter.

Udpegning af eksterne eksperter (faglig ekspert og aftagerrepræsentant)

På Aalborg Universitet udpeges faglige eksperter og aftagerrepræsentanter til hver uddannelsesevaluering. Det skal sikres, at der indgår eksperter med viden om uddannelsens faglige indhold. En *ekstern faglig ekspert* kan, i det omfang det vurderes relevant, dække flere uddannelser (jf. [0.2.1 Procedure for årlig kvalitetsopfølgning og uddannelsesevaluering](#)).

Der skal inddrages eksterne eksperter, som har stor viden om:

- **uddannelsens faglige områder.** Disse eksperter skal være uafhængige af institutionen, så de har mulighed for at anlægge et eksternt blik
- **arbejdsmarkedets behov.** Disse eksperter skal være uafhængige af den evaluerede uddannelse. Medlemmer af aftagerpaneler eller uddannelsesudvalg samt alumner fra uddannelsen kan indgå som eksperter med viden om arbejdsmarkedets behov

Faglig ekspert

En faglig ekspert er en ekstern person med viden om uddannelsens fagområder. Det kan f.eks. være:

- Studieledere, studienævnsformænd, uddannelseskoordinatorer, uddannelsesrettelæggere eller lignende fra andre universiteter.

Internationale faglige eksperter, som typisk er ansat på en institution i udlandet. Jævnfør ['0.2.1 Procedure for årlig kvalitetsopfølgning og uddannelsesevaluering'](#) drøftes og vurderes behovet for deltagelse af internationale eksperter ifm. opstartsmødet forud for uddannelsesevalueringmødet. På baggrund af denne drøftelse, er det prodekanen der træffer endelig beslutning herom. I vurderingen af behovet herfor kan der f.eks. medtages overvejelser om:

- Uddannelsens udbudssprog
- Hvorvidt uddannelsens konstituerende fagelementer og kompetenceprofil er kendetegnet ved et internationalt sigte
- Uddannelsens erhvervsigte
- Hvorvidt anvendelse af en international ekspert er hensigtsmæssig, for kunne få perspektiver på udvikling af uddannelsens indhold, mål eller tilrettelæggelse på højeste internationale niveau. Dette er særligt relevant for kandidatuddannelser, hvis læringsmål og faglige indhold sammenholdes med højeste internationale niveau inden for det pågældende fagområde.
- Hvorvidt anvendelse af en international ekspert vil kunne bibringe et værdifuldt internationalt perspektiv i relation til uddannelsens forskningsbaseret eller videngrundlag

På Aalborg Universitet skal eksterne faglige eksperter leve op til følgende *minimumskrav*:

- Være uafhængige af institutionen¹
- Være aktive forskere inden for et af uddannelsens/uddannelsernes fagområder **og/eller**:
- Være undervisningsaktive inden for uddannelsens/uddannelsernes fagområde(r) og have en vis erfaring med tilrettelæggelse af og ansvar for uddannelsesforløb **og/eller**:
- Have viden om og erfaring med pædagogiske/didaktiske overvejelser på uddannelsens/uddannelsernes fagområde(r)
- Skal kunne læse og forstå dansk (dette kan dog fraviges ved anvendelse af internationale eksperter)

Aftagerrepræsentant

En aftagerrepræsentant er en ekstern person med viden om det arbejdsmarked uddannelsen uddanner til. Jævnfør ["Procedure for nedsættelse af og dialog med aftagerpaneler"](#) kan aftagerrepræsentanter f.eks. være:

- Repræsentanter for aftagersiden, offentlige og private (medlem af et aftagerpanel, aftagergruppe, repræsentant fra større virksomhed, der aftager dimittender fra uddannelsen eller lign.).
- Arbejdsmarkedsanalytikere
- Repræsentanter for interesseorganisationer, arbejdsgiverorganisationer, faglige organisationer eller lignende
- Repræsentanter der kan vurdere efterspørgsel i forbindelse med beskæftigelse og arbejdsmarkedet i øvrigt (alumni, dimittender) baseret på egne oplevelser.

På Aalborg Universitet skal aftagerrepræsentanter leve op til følgende minimumskrav:

- Være uafhængige af de(n) evaluerede uddannelse(r)
- Have kendskab til uddannelsens/uddannelsernes indhold/dimittendernes kompetencer i kraft af minimum ét af følgende forhold:
 - Være repræsentant for en offentlig eller privat aftager, der har aftaget dimittender fra den/de uddannelser, der er under uddannelsesevaluering
 - Være repræsentant for en offentlig eller privat aftager, der er medlem af studienævnets aftagergruppe
 - Være repræsentant for en offentlig eller privat aftager, der er medlem af uddannelsens aftagerpanel
 - Kunne læse og forstå dansk (dette kan dog fraviges ved anvendelse af internationale eksperter)

¹ Faglige eksperter og aftagerrepræsentanter skal ikke medvirke til at træffe afgørelser i forvaltningsretlig forstand, men det er essentielt for kvaliteten af processerne for uddannelsesevaluering, at de kan bidrage med uvildige perspektiver og kritiske spørgsmål og dermed medvirke til at identificere forbedringspotentialer for universitetets uddannelser.

Inddragelse af eksterne eksperter ifm. uddannelsesevaluering

Aalborg Universitet lægger vægt på, at inddragelsen af eksterne eksperter skal være udviklende og værdiskabende for den enkelte uddannelse. Der er i denne forbindelse opmærksomhed på, at behovet for sparring med den faglige ekspert og aftagerrepræsentant kan have forskellig karakter og form afhængig af uddannelsens udviklingspotentialer og behov.

Inddragelsen af eksterne eksperter i uddannelsesevaluering sker med forventning om, at disse på uddannelsesevalueringerne:

- Kommer med bud på, hvordan uddannelsernes indhold, mål og tilrettelæggelse kan udvikles
- Vurderer uddannelsernes styrker og svagheder
- Bidrager med nye vinkler og input i forhold til uddannelsen
- Bidrager med refleksioner over uddannelsens kvalitet og undervisning, da drøftelser og konklusioner fra uddannelsesevalueringssmødet inddrages i den videre udvikling af uddannelsen

Forberedelse af eksterne eksperter forud for uddannelsesevalueringssmøde

Institutlederen er ansvarlig for at sikre, at der tages kontakt til faglige ekspert(er) og aftagerrepræsentant(er) inden uddannelsesevalueringssmødet og informere om deres rolle samt forventninger til deres deltagelse. Dialogen omfatter både et brev, ([se brevskaabelon til kontakt med eksterne eksperter og aftagerrepræsentanter](#)) der sendes til de eksterne eksperter, samt en opfølgende telefonsamtale, hvor rolle og ramme for mødet drøftes.

Den faglige ekspert og aftagerrepræsentant skal ved uddannelsesevalueringssmødet begyndelse med baggrund i den udarbejdede evalueringsrapport præsentere deres vurdering af uddannelsens styrker og svagheder og evt. foreslå konkrete emner, der bør drøftes mere indgående på mødet.

Det forventes, at institutlederen inden uddannelsesevalueringssmødet sikrer, at det overvejes, om der er specifikke opmærksomhedspunkter i evalueringsrapporten eller andre emner, som ønskes drøftet med den faglige ekspert og aftagerrepræsentanten ved uddannelsesevalueringssmødet. Hvis dette er tilfældet, vil det være naturligt at disse adresseres i den forudgående telefonsamtale, som har til formål at forberede eksterne eksperter og aftagerrepræsentanter til uddannelsesevalueringssmødet. Med baggrund i telefonsamtalen noteres også hvis de eksterne eksperter og aftagerrepræsentanter ønsker konkrete emner til drøftelse på mødet. Dette gøres med det formål for øje at sikre en kvalificeret dialog og hensigtsmæssig disponering af tiden på uddannelsesevalueringssmødet.

Oprindelse, baggrund og historik

Dato	Ændring	Årsag	Udførende initialer
26-05-2021	Ikrafttrædelse	Implementering af revideret kvalitetssystem 2021	LOMI
27-06-2023	Præcisering af at eksterne eksperter ifm. uddannelsesevaluering indstilles til godkendelse hos prodekan for uddannelse.	Dialog om justering af kvalitetsområderne under Proces for evaluering og udvikling af AAU's kvalitetssystem.	LOMI

Kontakt

Ved spørgsmål til retningslinjerne kan Kvalitet og Analyse kontaktes via kvalitet@adm.aau.dk